

Regionální pobočka Červeného kříže v Plovdivu a její aktivity

v oblasti sociální péče

Případová studie

(Bulharsko)

1. Úvod

Tato případová studie pojednává o aktivitách, které nabízí regionální pobočka Červeného kříže v Plovdivu. Tyto aktivity jsou organizovány ve spolupráci se státními úřady – magistrátem města Plovdiv a Ředitelstvím sociálních služeb – a jsou schvalovány v rámci národních programů, operačních programů EU a dalších dárcovských programů.

- Kontext případové studie

Toto multifukční centrum sociálních služeb při regionální pobočce Bulharského červeného kříže bylo otevřeno za podpory Španělského červeného kříže a Národní rady Bulharského červeného kříže dne 28. června 2000. Od svého otevření centrum obyvatelům Plovdivu a stejnojmenného regionu nepřetržitě poskytuje nejrůznější druhy sociálních služeb, jejichž nabídka se za přispění zainteresovaných partnerů a různých programů v průběhu let ještě dále rozšířila.

Projekty a služby, které je možné v centru sociálních služeb využít, jsou následující: denní stacionář pro seniory, zprostředkovatelská kancelář sociálních služeb, jídelna pro sociálně znevýhodněné občany, služby sociálního asistenta a program pečovatelské služby.

- Motivace, účel

Analýza sociálních služeb v Plovdivu a přilehlém regionu ukázala, že narůstá počet osob, které potřebují asistenci, a to včetně ohrožených dětí. Ze statistik také vyplynuly trendy stárnutí populace a snižujícího se příjmu. Tyto trendy představují krizovou situaci, s jejímiž závažnými důsledky se potýkají všechny organizace poskytující sociální a zdravotní péči, a zásadní výzvu pro ně budou představovat i do budoucna. Z pohledu sociálních služeb mezi nejohroženější, a tedy zároveň cílové, skupiny osob patří zejména senioři s nízkým příjmem, zdravotně postižené osoby a ohrožené děti. Centrum sociálních služeb bylo otevřeno s cílem rozšířit škálu nabízených služeb a zvětšit cílovou skupinu a pomoci tak ohroženým skupinám osob překonat negativní ekonomické a sociální výzvy, protože právě ohrožené skupiny osob jsou vůči jejich dopadům nejnáchylnější.

- Cíle

Cílem programu je zlepšit kvalitu života snadno zranitelných seniorů a chronicky nemocných a zdravotně postižených osob žijících v Plovdivu, a to prostřednictvím následujících aktivit:

- ✓ Poskytování kvalitních zdravotních a sociálních služeb jak v domácím prostředí, tak i mimo něj.
- ✓ Zvyšování veřejného povědomí o tom, s jakými problémy se cílové skupiny potýkají.
- ✓ Zajišťování rovnoprávného postavení seniorů a zdravotně postižených osob.
- ✓ Překonávání sociálního vyčlenění seniorů a osob se zdravotním postižením prostřednictvím aktivní podpory jejich samostatnosti a začleňování do komunity.
- ✓ Vytváření pracovních míst.
- ✓ Zlepšování kvalifikace osob pracujících v sociálních službách – jak zdravotně postiženým osobám zajistit lepší podmínky a prostředí k životu.
- ✓ Úsilí rozvíjet při poskytování sociálních služeb sociální partnerství, a to na všech úrovních.

- Překážky

Při přípravě a implementaci aktivit v rámci tohoto programu bylo nutné překonat několik překážek, které souvisely zejména s následujícími problémy: zdlouhavé administrativní postupy, legislativní změny, obměny ve vládních, regionálních a lokálních politikách zdravotních a sociálních služeb a v řadách jejich poskytovatelů.

2. Implementace

Do aktivit byly zapojeny všechny zainteresované strany; byla vytvořena analýza situace, vypracovány návrhy a zaslány všem relevantním orgánům. Postupy byly implementovány přímo na místě, byl zapojen větší počet dobrovolníků, včetně přímých příjemců služeb (konkrétně seniorů a dětí z dětských domovů). Během implementace probíhala snaha o zvýšení povědomí o problematice zdravotní a sociální péče a o zvýšení kvality poskytovaných služeb. Zároveň účastníci pomáhali cílovým skupinám, překonat jejich sociální a ekonomické obtíže, získat nezávislost a soběstačnost a více se zapojit do společenského dění.

- Více informací

Regionální pobočka nabízí následující služby:

✓ **Denní stacionář pro seniory**

Denní stacionář pro seniory je komunitní sociální služba nabízející komplexní lékařskou a sociální péči pro osoby v důchodovém věku. Zároveň se jedná o vhodnou formu reintegrace snadno zranitelných seniorů, která plně vyhovuje jejich denním potřebám a zájmům.

Centrum bylo založeno v roce 2007 v rámci programu PHARE a až do srpna 2008 provozováno z finančních zdrojů EU. V tomto období mělo centrum kapacitu 50 osob, bylo plně vytíženo a všechny služby byly poskytovány bezplatně. Od počátku roku 2009 je centrum provozováno v rámci státní správy. Všechny poskytované služby dosahují vysokých standardů kvality.

V centru se nachází ordinace lékaře, rehabilitační místnost, jídelna a dílna. O klienty se stará tým odborníků, který je speciálně vyškolen pro práci se seniory a má v této oblasti zkušenosti. Tým se sestává ze čtyř osob – řidiče, zdravotní sestry, sociální pracovníce a o jeden úvazek se dělí kuchař a pracovník úklidu.

Stávající kapacita denního stacionáře je 40 osob. Centrum využívá služeb 10 dobrovolníků, kteří mají na starosti volnočasové aktivity jako například předčítání nebo hudební aktivity, a také organizují akce u příležitosti různých státních svátků a dalších oslav.

✓ **Zprostředkovatelská kancelář sociálních služeb**

Jedná se o službu nabízející pomoc rodinám i jednotlivcům, kteří se ocitli v obtížné životní situaci. Tato kancelář je umístěna v multifunkčním centru sociálních služeb a je tak pro uživatele snadno dostupná. Humanitární pomoc je zde poskytována na individuální i institucionální úrovni. Mezi individuální příjemce pomoci patří zejména osoby se zdravotními komplikacemi, zdravotně postižené osoby, ohrožené děti, nezaměstnané osoby a početné rodiny.

Skupiny osob, kterým je poskytována sociální pomoc, se na celostátní úrovni rozrůstají a zvyšuje se i konkrétní počet příjemců. Zatímco v roce 2008 byla podpora poskytnuta 22 022 osobám, v roce 2010 se toto číslo zvýšilo na 23 881 osob. Zprostředkovatelská kancelář sociálních služeb v roce 2008 poskytla své služby 142 osobám, v roce 2010 počet činil již 731 osob.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

✓ **Kancelář sociálních služeb**

Během posledních let se objem humanitární pomoci snižuje a regionální organizace se proto snaží zajistit alternativní zdroje pomoci, a to zejména ze zdrojů dostupných v rámci místní komunity.

V případech, kdy je humanitární pomoc poskytována institucím nabízejícím sociální služby, jsou pokryty téměř všechny druhy sociální péče, a to jak ty specializované, tak ty, které jsou poskytovány přímo v komunitě. Pod termín humanitární pomoc spadá i distribuce oblečení, hygienických potřeb, obuvi a hraček.

Kancelář sociálních služeb nabízí svým klientům bezplatné zprostředkovatelské služby. Žádosti jsou přijímány od dětí, seniorů a osob se zdravotními komplikacemi, kteří potřebují každodenní péči nebo pomoc s chodem domácnosti.

Jako doplňkovou službu nabízí kancelář sociálních služeb svým klientům i možnost zapůjčení či pořízení technických a zdravotních pomůcek. Na chodu kanceláře sociálních služeb se podílí i 10 dobrovolníků, mezi jejichž hlavní úkoly patří třídění a rozdělování oblečení a další pomoci.

✓ **Jídelna pro sociálně znevýhodněné občany**

Tato služba patří mezi tradiční sociální služby nabízené regionální pobočkou Červeného kříže v Plovdivu. Jejím cílem je poskytovat pravidelnou stravu lidem, kteří si ji nedokáží zajistit sami. Mezi klienty patří zejména sociálně znevýhodnění občané, senioři, osoby se zdravotním postižením a rodiny s velkým počtem dětí. Tato služba je financována z fondu „Sociální pomoci“ při Ministerstvu práce a sociální politiky. Jídelna je pro klienty otevřena pouze v období od října do dubna. Jídelna navíc slouží nejen jako veřejné místo, kde klienti v nouzi dostanou najíst, ale zároveň zde mohou v teple a příjemné atmosféře navazovat sociální kontakty s ostatními klienty. Na chodu jídelny se podílí 11 dobrovolníků, kteří pomáhají zejména při výdeji jídla a obsluze klientů. Někteří z dobrovolníků jsou zároveň i klienty.

✓ **Služby sociálního asistenta**

Hlavním cílem služby sociálního asistenta je přispět ke zlepšení kvality života závažně nemocných osob, zdravotně postižených osob a osamělých lidí žijících na území spadajícím pod magistrát města Plovdiv, a to zejména prostřednictvím poskytování sociálních služeb.

evropská rozvojová agentura

Soudobé trendy
a sociální inovace
v oblasti dlouhodobé
a přímé péče

Cíle služby sociálního asistenta jsou následující:

- Zajistit rovnoprávné postavení seniorů a zdravotně postižených osob.
- Překonat sociální vyčlenění seniorů a osob se zdravotním postižením prostřednictvím aktivní podpory jejich samostatnosti a začleňování do komunity.
- Poskytnout vážně nemocným lidem a osobám se zdravotním postižením kvalitní péči v domácím prostředí a pomoci jim, aby se v rámci jejich postižení co nejvíce začlenili do společnosti.
- Poskytnout vybraným nezaměstnaným osobám práci na plný úvazek.
- Zlepšit kvalifikaci těchto osob – jak správně poskytovat potřebnou péči, jak zdravotně postiženým osobám zajistit lepší podmínky a prostředí k životu.
- Usilovat při poskytování služeb o rozvoj sociálních partnerství, a to na všech úrovních.

Služby sociálního asistenta jsou při regionální pobočce Červeného kříže v Plovdivu poskytovány od 14. června 2010. Tyto služby jsou součástí sociální politiky regionální pobočky Bulharského červeného kříže v Plovdivu, jejímž cílem je naplnění potřeb ohrožených seniorů žijících na území města Plovdiv. Tato politika je zároveň v souladu s celkovými aktivitami Bulharského červeného kříže, jakožto i s jeho misí a vizí.

✓ **Program pečovatelské služby**

Centrum pečovatelské služby při regionální pobočce Bulharského červeného kříže v Plovdivu bylo vytvořeno v rámci projektu Švýcarského červeného kříže a financováno ze zdrojů Italského červeného kříže. Cílem programu pečovatelské služby je zlepšit kvalitu života snadno zranitelných seniorů a chronicky nemocných a zdravotně postižených osob žijících na území spadajícím pod magistrát města Plovdiv.

• Aspekt sociálních inovací

Inovativnost tohoto přístupu spočívá v zapojení dobrovolníků, a to jak z různých zemí, tak i přímo z řad samotných příjemců služeb.

Projekt „Dobrovolníci v důchodovém věku poskytují sociální služby“ (Volunteers at Retirement Age Providing Social Services) je nadnárodním projektem realizovaným v rámci programů EU, konkrétně v rámci Programu celoživotního učení a programu Grundtvig. V rámci tohoto projektu se mohli dospělí dobrovolníci poskytující sociální služby, respektive pracující pro Rakouský červený kříž a Bulharský červený kříž, zapojit do programu vzájemné výměny.

Jedním z hlavních cílů projektu bylo zprostředkovat dobrovolníkům výměnu zkušeností a možnost seznámit se se způsoby a metodami, jakými jsou sociální služby poskytovány v jiných zemích a jak je zde organizována koordinace dobrovolníků poskytujících sociální a zdravotní péči.

Tento projekt dobrovolníkům z obou zemí umožnil seznámit se s mechanismy dobrovolnictví a sociálními službami poskytovanými Červeným křížem v druhé partnerské zemi. Projekt také přispěl k zlepšení jazykových a kulturních dovedností účastníků, k jejich osobnímu rozvoji a podnítil rozvoj dobrovolnictví v rámci bulharského a rakouského Červeného kříže.

3. Výsledky a dopad

- ✓ Podpora sociálně znevýhodněných seniorů.
- ✓ Navázání a udržení efektivní spolupráce s místními úřady.
- ✓ Zajištění optimálního fungování a provozu Centra pečovatelské služby.
- ✓ Prostřednictvím implementace tohoto programu se Bulharskému červenému kříži podařilo získat zkušenosti nutné pro poskytování sociálních služeb v rámci komunity a také rozšířit povědomí o aktivitách naší organizace.
- ✓ Došlo k optimalizaci a standardizaci základních a specializovaných postupů nutných při poskytování péče klientům a při vedení související dokumentace. Byla také zorganizována dodatečná školení týkající se poskytování péče.
- ✓ Narůstající poptávka po těchto službách (v současnosti jsou zájemci umístřováni na seznam čekatelů) je důkazem toho, že klienti centru i jeho zaměstnancům důvěřují.

• Dosažené změny

Kromě toho, že došlo k nárůstu počtu poskytovaných služeb a počtu jejich uživatelů, se významně zvýšil i počet dobrovolníků zapojených do poskytování těchto služeb. Každoročně jsou navíc organizována školení dobrovolníků.

• Doporučení pro Českou republiku

Snažit se zvýšit veřejné povědomí o dané problematice, vyvinout veřejný tlak a snažit se spojit síly a sjednotit zájmy s orgány státní správy a společně spolupracovat pro blaho osob, které potřebují pomoc.

Tento postup není omezen na určité specifické území a je možné ho využít v každé zemi. Důležité je najít si vhodné partnery, přesvědčit je o důležitosti a přínosnosti tohoto nápadu a zapojit co největší množství domácích i zahraničních dobrovolníků, což může být zrealizováno kdekoli.